

Uitspraak van het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen.

Het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen, hierna te noemen het College, heeft het volgende overwogen en beslist ten aanzien van de bij brief van 14 maart 2018 door mevrouw A, hierna te noemen klaagster, ingediende klacht tegen mevrouw drs. B, hierna te noemen verweerster, lid van het Nederlands Instituut van Psychologen, en ingeschreven in het NIP-register kinder- en jeugdpsycholoog NIP.

I Het verloop van de procedure

Het College heeft kennis genomen van:

- het klaagschrift met bijlagen d.d. 14 maart 2018;
- de aanvulling op de klacht d.d. 15 maart 2018;
- het verweerschrift d.d. 11 mei 2018;
- de repliek met bijlagen d.d. 29 mei 2018;
- de dupliek ontvangen op 6 augustus 2018;
- de pleitnota met bijlagen ter zitting overgelegd door klaagster.

De mondelinge behandeling van de klacht heeft plaatsgevonden ter zitting van het College van 17 oktober 2018, waarbij klaagster en verweerster aanwezig waren.

II De feiten

Op grond van de stukken en van hetgeen ter zitting heeft plaatsgevonden kan van het volgende worden uitgegaan.

- a. Klaagster heeft samen met haar ex-echtgenoot, C (hierna te noemen de vader), een dochter D, geboren in 2011 (hierna te noemen de dochter).
- b. In 2016 zijn de ouders gescheiden. Er is sprake van een complexe echtscheiding. De ouders hebben het gezamenlijk ouderlijk gezag. De dochter woont volgens het ouderschapsplan 8 dagen per 2 weken bij klaagster en zes dagen per 2 weken bij de vader.
- c. Verweerster is als gz-psycholoog/psychotherapeut werkzaam in haar praktijk "X".
- d. Na een melding op 17 mei 2017 van opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en/of stoornissen betreffende de dochter heeft een gesprek en een onderzoek door de gemeente Y (hierna de gemeente) plaatsgevonden. Na een aanvraag daartoe door de ouders, heeft de gemeente op 3 augustus 2017 een beschikking jeugdhulp-opvoedondersteuning gegeven waarin is besloten dat de ouders ambulante jeugdhulp in natura krijgen. Deze jeugdhulp is blijkens de beschikking bedoeld om de volgende opvoedingsopgaven als ouder te bereiken:
 - Sensitieve en responsieve interactie bieden (aandacht hebben voor signalen van het kind)
 - Beschikbaarheid
 - Ruimte en steun geven
 - Sensitief voor cognitief niveau (rekening houden met wat het kind kan)
 - Voorbeeldfunctie vervullen
- e. Vervolgens is verweerster door de gemeente benoemd als hulpverlener. Doel was een betere communicatie tussen de ouders met betrekking tot de tussen hen gemaakte afspraken betreffende het gedeelde ouderschap.
- f. Verweerster heeft vanaf 28 september 2017 aanvankelijk in het kader van mediation maar (vanwege het niet bereiken van een mediationovereenkomst) al spoedig in het kader van ouderschapsbemiddeling gesprekken gevoerd met de ouders afzonderlijk en op 17 november 2017 met de ouders gezamenlijk. Klaagster is na 10 minuten uit dit gezamenlijke gesprek gelopen. Vervolgens heeft er nog een gesprek tussen klaagster en verweerster alleen plaatsgevonden op 8 december 2017.

- g. Op 19 december 2017 heeft de gemeente de Raad voor de Kinderbescherming verzocht om te onderzoeken of er een kinderbeschermingsmaatregel in de vorm van een ondertoezichtstelling (OTS) nodig was.
- h. De gemeente heeft hiertoe op 20 december 2017 een melding bij de Raad gedaan.
- i. Bij brief van 4 januari 2018 heeft drs. E als psycholoog van klaagster verklaard dat hij haar in behandeling heeft vanwege psychische klachten veroorzaakt door traumata opgelopen in de voormalige huwelijksrelatie. Er is blijkens de verklaring bij klaagster sprake van een PTSS die wordt behandeld met EMDR.
- j. De contacten in het kader van ouderschapsbemiddeling tussen klaagster, de vader en verweerster hebben niet het gewenste resultaat gehad. Vanaf 29 januari 2018 heeft klaagster zich hieruit teruggetrokken.
- k. Verweerster heeft zich vervolgens op verzoek van de gemeente beschikbaar gehouden voor psycho-educatie in het kader van ouderbegeleiding zo lang er nog geen OTS was uitgesproken. Klaagster heeft hier geen gebruik van gemaakt. Vader heeft in dit kader wel vragen aan verweerster gesteld.
- l. Op 15 februari 2018 heeft verweerster telefonisch informatie betreffende klaagster, de vader en de dochter aan de Raad verstrekt. Het gebruik van deze informatie in het door de Raad op te stellen rapport is door verweerster via e-mail geaccordeerd op 5 maart 2018.
- m. Op 8 maart 2018 is het naar aanleiding van de melding opgestelde concept-rapport van het Raadsonderzoek uitgekomen. Hierin staat in algemene zin vermeld dat de ouders akkoord zijn met het benaderen van informanten. De door verweerster verstrekte informatie is in het rapport opgenomen. Dit deel van het rapport wordt als hier herhaald en ingelast beschouwd. Het rapport bevat als Raadsbesluit een verzoek aan de kinderrechter om de dochter onder toezicht te stellen van een gecertificeerde instelling voor de duur van 12 maanden.
- n. Op 9 maart 2018 heeft klaagster een e-mail aan verweerster gezonden waarin zij vraagt of hetgeen in het concept-rapport van de Raad staat beschreven ook daadwerkelijk hetgeen is dat door verweerster aan de Raad is medegedeeld. Verweerster heeft deze e-mail niet beantwoord.
- o. Verweerster heeft de ouders verzocht de communicatie tussen hen via haar te laten verlopen gedurende de tijd dat zij bij het gezin betrokken was. In die rol is verweerster (ook in vakantietijd) verschillende malen (ook via skype) gebeld door klaagster en heeft zij 84 detaillistische e-mails van de ouders ontvangen betreffende de zorg voor de dochter.
- p. Op 8 mei 2018 is de dochter onder toezicht gesteld.

III Het standpunt van klaagster en de klacht

De (aangevulde) klacht houdt in, zakelijk weergegeven, dat verweerster in strijd met de Beroepscode heeft gehandeld omdat zij:

- 1. in haar verklaring onjuiste informatie aan de Raad heeft verstrekt;
- 2. niet heeft gereageerd op het verzoek van klaagster bij e-mail van 9 maart 2018 inhoudende haar te bevestigen dat hetgeen in het Raadsrapport is opgenomen verweerster ook op deze wijze aan de Raad heeft doorgegeven.

Klaagster ziet het handelen van verweerster als discutabel, onethisch en partijdig. Zij is namelijk al jarenlang bezig hulp te zoeken voor haar dochter maar wordt nu door verweerster in een totaal ander daglicht geplaatst. Dat klaagster niet in het belang van de dochter zou handelen is pertinent onjuist. Nadat aan klaagster ter zitting was uitgelegd dat het College alleen bevoegd is de maatregelen op te leggen die zijn genoemd in artikel 2.4.1. van het Reglement voor het Toezicht (RvT) heeft klaagster aan het College verzocht om verweerster de maximaal mogelijke straf op te leggen.

IV Het standpunt van verweerster

Verweerster heeft aangevoerd dat zij na intercollegiaal overleg, intervisie en contact met de ethische commissie van het NIP in de toekomst anders zal handelen. Zo betreurt zij het dat zij aan de Raad onjuiste voorbeelden heeft genoemd als informant. Verweerster meent achteraf dat zij deze zaak beter eerder terug had kunnen geven aan de gemeente toen bleek dat ouderbemiddeling niet werkte. Als

hulpverlener heeft zij slechts helpend willen zijn maar zij heeft de indruk dat zij wellicht onderdeel is geworden van de tussen de ouders gevoerde strijd. Voor zover van belang voor de beoordeling van de klacht zal in het onderstaande nader op het verweer worden ingegaan.

V De overwegingen van het College

V.1. Nu verweerster heeft erkend dat zij aan de Raad onjuiste voorbeelden heeft genoemd over de omgang van klagster met de dochter staat dit in zoverre vast.

Verweerster had dit kunnen voorkomen door voorafgaand aan het verstrekken van deze informatie hiervoor gerichte toestemming te vragen aan klagster.

In artikel 89 van de Beroepscode staat vermeld dat voor rapportage aan derden, zoals aan de Raad, vooraf *gerichte toestemming van de cliënt* noodzakelijk is. Ingevolge artikel 1.12 van de Beroepscode houdt gerichte toestemming in: *“de toestemming tot enig handelen die een betrokkene geeft aan de psycholoog nadat deze de aard, de bedoeling, de mogelijke consequenties en de reikwijdte van dat handelen expliciet heeft duidelijk gemaakt.”* In artikel 1.16 wordt rapportage gekwalificeerd als *alle tot één of meer personen herleidbare bevindingen, beoordelingen of adviezen die mondeling of schriftelijk worden uitgebracht.* Verweerster heeft door telefonisch informatie te verstrekken en die per e-mail te accorderen zonder klagster hierin te kennen zich niet aan deze artikelen uit de Beroepscode gehouden.

Klachtonderdeel 1 is dus gegrond.

V.2. Wat betreft klachtonderdeel 2 (het niet beantwoorden van de mail van klagster van 9 maart 2018) heeft verweerster verklaard dat zij zich door de mail van klagster onder druk gezet voelde, dat zij de mail pas later heeft gezien, dat zij de opstelling van klagster chanterend vond en dat zij al erg veel mail van de ouders in deze zaak had gekregen. Bovendien werd zij in haar vakanties door klagster gebeld.

Het College is van oordeel dat verweerster door op te treden als ‘doorgeefluik’ tussen de ouders (zoals genoemd onder II.o) er voor heeft gezorgd dat zij professioneel werd overvraagd waardoor zij kennelijk niet meer vanuit een professionele distantie op de mail heeft kunnen reageren. Anders dan verweerster ter zitting heeft betoogd had zij op 9 maart 2018 nog wel degelijk een professionele relatie met klagster nu deze haar tot en met Pasen 2018 bleef benaderen betreffende de dochter.

Verweerster heeft zich bovendien in een positie geplaatst waarin zij niet langer onafhankelijk en objectief kon blijven optreden in haar beroepsmatig handelen jegens beide ouders (artikel 41 van de Beroepscode) door alleen vader als ouder te gaan begeleiden toen moeder zich uit de ouderbemiddeling had teruggetrokken. Verweerster heeft door deze handelwijze niet de moeilijkheden onderkend die kunnen ontstaan uit het gelijktijdig of opeenvolgend vervullen van verschillende rollen ten opzichte van de betrokkenen en heeft daarmee gehandeld in strijd met artikel 51 van de Beroepscode. Dat verweerster mede door de gemeente hierom werd verzocht, doet aan het voorgaande niet af. Psychologen dienen, ook indien een gemeente hen een verzoek doet, kritisch na te denken over hun beroepsmatig handelen en over de persoonlijke waarden en motieven die bij dit handelen een rol spelen (artikel 98 van de Beroepscode).

V.3. Het College komt tot de slotsom dat de klacht gegrond is.

Het College acht de maatregel van waarschuwing passend waarbij is meegewogen dat verweerster zich naar aanleiding van de klacht toetsbaar heeft opgesteld en destijds handelde in het kader van een pilot binnen het nieuwe stelsel van de Jeugdzorg waarmee alle betrokkenen, waaronder de gemeenten, nog weinig ervaring hadden.

VI De beslissing

Het College van Toezicht:

- verklaart de klacht gegrond;
- waarschuwt verweerster.

18/11

Aldus gewezen op 17 oktober 2018

door:

mr. C.M. Berkhout, voorzitter,
mr. E.A.M. Driessen, secretaris,
drs. R. Beer,
dr. J.P.C. Jaspers,
dr. T.A.W. van der Schoot,
leden

en ondertekend door de voorzitter,

C.M. Berkhout.